

СТРАХУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКУ

Аграрний сектор України є рушійною силою розвитку національної економіки. Його потенціал забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей промисловості.

На сьогодні вітчизняні експортери агропродукції розширюють свої позиції на ринку Європейського Союзу (ЄС). У першому кварталі 2018 року оборот від здійснення торгівельних операцій сільськогосподарськими товарами між Україною та країнами – членами ЄС склав 2,2 млрд. дол., позитивне сальдо склало 845 млн. дол. У січні-березні відбулося збільшення імпорту до 669 млн. дол. і експорту до 1513 млн. дол., що перевищує показники відповідного періоду 2017 року на 27% і 15%.

Найбільшими торгівельними партнерами для України в ЄС на сьогодні є Іспанія, Нідерланди, Італія, Польща, Німеччина і Франція, їх сукупна частка в обороті торгівлі агропродукцією перевищує 72% [1].

За прогнозами Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО), обсяг споживання зернових культур урожаю 2018-2019 років на світовому рівні досягне 2,626 млрд. тонн пшениці і перевищить показники 2017-2018 років на 16 млн. тонн. Обсяг споживання зернової продукції продовжить збільшуватися третій сезон поспіль і може досягти 743 млн. тонн, що на 0,8% більше, ніж в сезоні 2017-2018 рр [2].

На сьогодні чинне законодавство України забезпечує необхідні умови для розвитку діяльності виробників сільськогосподарської продукції та створення сільськогосподарських кооперацій – сформована правова база, здійснюється інформаційно-консультаційне супроводження сільськогосподарських кооперативів, виділяється бюджетна підтримка і залучаються фінансові ресурси міжнародної технічної допомоги. Міністерством аграрної політики та продовольства України створено робочу групу, що працює над вдосконаленням оподаткування сільськогосподарських кооперативів для активізації їх господарської діяльності. В Україні серед 1125 зареєстрованих обслуговуючих кооперативів здійснюють господарську діяльність 610 [3].

В умовах збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та сучасної євроінтергації вітчизняного ринку дедалі актуальнішими стають питання страхування у Агропромисловому комплексі.

З позиції вітчизняних страхових компаній, страхування сільськогосподарського виробництва, у порівнянні з іншими його видами, є більш ризиковим і затратним. В разі настання страхового випадку, втрати понесуть не окремі страхувальники, а цілі регіони, що підвищить кількість звернень щодо отримання страхових відшкодувань. Це матиме негативний вплив на фінансовий стан страховиків. Як наслідок, страхування ризиків сільськогосподарськими підприємствами знаходиться на не високому рівні.

У практиці провідних країн світу набуває популярності індексне страхування ризиків втрати врожаю окремої сільськогосподарської культури у відношенні до усереднених натуральних показників її врожайності на визначеній території за попередні маркетингові періоди.

Індекс – це вибраний критерій, за яким розраховують рівень ризиків та страхові виплати. Серед використовуваних індексів в сільському господарстві провідні страхові компанії світу виділяють: індекс погоди, індекс врожайності, індекс вегетації та ін.

При розрахунку індексу погоди враховують індекс опадів або середньодобових температур. За умови страхування посіву за таким індексом, механізм підрахунку страхових виплат запускається з певного дня тривалості несприятливих погодних умов для застрахованої культури. Виробник агропродукції отримує страхові виплати за мінусом встановленої договором страхування франшизи. На практиці, страхуванню підлягає настання певних природних явищ. При розрахунку індексів погоди важливо максимально точно визначити ті природні фактори та явища, які впливають на зниження врожайності агрокультури, враховуючи географічні та кліматичні особливості регіону.

Деякі індекси можуть враховувати випаровування рослин, їх вегетацію на певних територіях, вологість ґрунту, що визначаються за допомогою вимірювальних приладів і моделювання даних із супутників.

Поширеним на світовому рівні і у практиці вітчизняних страховиків є страхування за індексом врожайності. За умови страхування сільськогосподарських культур за таким індексом, виплата проводиться не залежно від отриманого врожаю у застрахованого суб'єкта господарювання, а виходячи із середньої врожайності того регіону, де він здійснює діяльність.

Сутність страхування врожаю по індексу врожайності в регіоні полягає у тому, що страхувальник отримує право на одержання відшкодування, якщо врожайність застрахованої культури падає нижче гарантованого рівня. Останній встановлюється у відсотках від середньої багаторічної урожайності району (наприклад, за період 10 років).

Відшкодування розраховується на підставі офіційної статистики врожайності застрахованої культури в районі де знаходяться посіви страхувальника, надаваної Державним комітетом статистики України наприкінці календарного року.

Основною проблемою розвитку індексного страхування в Україні є відсутність законодавчої бази, що регулює даний вид послуг. Україна є однією з небагатьох країн у світі, де сільське господарство не отримує субсидій на страхові послуги. Індексне страхування є оптимальним видом страхування для суб'єктів господарювання аграрного сектору унаслідок його прозорості, рентабельності та елімінування фактору суб'єктивності при настанні страхового випадку.

Література:

1. Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews>
2. Продовольча та сільськогосподарська організація організації Об'єднаних Націй (ФАО) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fao.org/docrep/012/u6405t/u6405t00.htm>
3. Міністерство аграрної політики та продовольства України – [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://minagro.gov.ua/>

УДК 657

Козак В. Г.,

к. е. н., доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана»

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ОБЛІКУ

Розпочате у 2007 році наше дослідження правильності вживання термінів «регістр» та «реєстр» у бухгалтерському обліку засвідчило, що обидва терміни є запозиченими. Термін реєстр запозичено через німецьке посередництво з середньолатинської мови (registrum) та має основне значення «ділянка звукового діапазону; регулятор у деяких машинах». В той же час термін реєстр запозичено через польське посередництво також з середньолатинської мови (regestrum, registrum), але зі значенням «список, опис» [1, с. 13-15; 2].

Водночас, на сайті Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» у